

Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich Berlin, 1845

CCCXVIII. Des Dechanten und Capitels Erklärung über die von dem ehemaligen Dechanten Dieterich von Angern vorgenommene Stiftung und Bewidmung zweier Altäre im Dom, vom 19. August 1435.

urn:nbn:de:hbz:466:1-54414

fyn deel der wische vordan enem andern vorkopen wolde, dy schal vns edder vnsen eruen dat witliken dun vnd to seggen. Wolde wy denne desse vorbenomeden wische vmme sodann gelt suluen beholden, dar dy bure dy enem andern vromden vmme vorkopen muchten, des schole wy mechticht wesen: wolde wy oner der wische suluen nicht beholden, so schole wy edder vnse eruen den vorgnanten buren edder oren eruen neyn hinder dar an wesen ane geverde. Des to groterer bekantnisse hebbe wy wicherd, Curd vnnd hans vorbenomet vnse Ingesegel met witschop vor vns vnd vnse eruen laten hangen an desse brist. Gegenen na cristi gebord virteinhundert jar darna in deme vyr vndrittigesten Jare, am sunnauende na sunte katherinen dage der hilgen Jungsrowen.

CCCXVIII. Des Dechanten und Capitels Erklärung über bie von dem ehemaligen Dechanten Dieterich von Angern vorgenommene Stiftung und Bewidmung zweier Altare im Dom, vom 19. August 1435,

Nos Theodericus Becker decanus totumque Capitulum Ecclefie fancti Nicolai Stendalienfis - venerabilis et circumfrectus vir dominus Theo dericus de Angeren, quondam dum vixit decanus nostre ecclesie supradicte, pro suo ac parentum suorum remedio salutari ob cultum diuinum ampliandum, de nostra speciali licentia et omnimoda voluntate, duo altaria, quorum vnum in honorem sanctorum Mauricii fociorumque eius necnon Clementis et fanctarum vndecim milium virginum, Secundum vero in honore fanctarum Barbare, Margarethe et dorothee virginum confecranda, in ecclesia nostra prefata a latere Chori in Capellis versus curiam prepositure ejusdem de nono erexit, fundauit atque dotauit redditibus et cenfibus perpetuis Infrascriptis, videlicet Tribus marcis Sex folidis viginti quinque modiis filiginis et ordei ac viginti quinque modiis auene in parua Swechten, quos Nicolaus de Claden et communes coloni ibidem foluunt, In villa Rochow heyne Michaelis viginti duos modios cum medio filiginis et ordei, In villa polkow Coppe Besseman duodecim folidos, Berndt de polkow Quatuor folidos, Role vchtenhagen Quatuor folidos, francke nouem folidos, Jacob albrechtes Sex folidos et Gladegow nouem folidos: Item In Schynne de agris in Clinckow, Scepelitze quinque folidos, Mower quinque Solidos cum medio, Scultetus duos folidos cum medio, Item ibidem de agris predictis latecate duos modios ordei, Claus Mertens fex modios filiginis et ordei per medium, woldenhagen Sex modios filiginis et ordei per medium; Item in Ghore Jacob Belkow decem et octo modios tritici; Item In Oftinsel laurentze schulte vnum chorum siliginis et ordei per medium; Item in Buntfelde heyne fuppeling, Slickman, hans Bellinge, hans philips et hans auen, isti tenentur Quatuor mod, filiginis et Quatuor mod, ordei et octo mod, auene Et viginti fex solid, stendalienses Martini et Tres denarios et totidem walpurgis; Item In lange foltwedel Coppe Cruger octo mod. auene; Item In Oftheren drewes groppeleue medium chorum filiginis et ordei; Item In dalim Cone molre sedecim modios filiginis et ordei per medium Et tres quartales, Relicta helwich huffelites septem mod. filig. et ordei per medium, hans helwich quinque mod. ordei, Claws pawels fex mod. filig. et ordei Et Tres quartales; Item in Bellinge Cone sten Octo mod. silig. et decem mod. ordei, Ruop sex modios ordei, Tile mouwes fex mod. ordei, Item in dobbelin Tile garlippe fex mod. filig. et Tres mod. ordei, hans steffens fex mod. filig. et vnum modium ordei, Roxtze duos mod. ordei, Quos quidem redditus ad fupradicta duo altaria equali diuifione voluit pertinere, Ita quod vnum tantum habeat in frumentis et etiam in denariis ficut reliquum. Et beneficiati ad dicta altaria, fi redditus hujusmodi velint diuidere, attento per

eosdem fitu locorum reddituum predictorum, fiat ut prenarratum est, ut vnus tantum habeat in annona et in denariis ficut reliquus. Ad supradicta duo altaria dictus dominus Theodericus de Angeren decanus diferetos viros albertum deffow ad primum, ad fecundum vero henricum Bruggen Clericos nominauit infitiuendos: Quiquidem beneficiati In eisdem altaribus tenentur et debent personaliter residere et eorum successores, et si se quoquomodo ultra duos menses absentauerint, seu absentauerit, debent hujusmodi beneficia seu beneficium ex hujusmodi fundatione de Jure vacare, Possint tamen iidem et quilibet eorum quoad uixerit beneficia compatibilia habere. Sed neuter eorum hujusmodi fuum beneficium per dictum dominum Theodericum de Angeren decanum Institutum possit aut debeat permutare. Hiis vero duobus primis beneficiatis ad dicta altaria defunctis beneficiandi ad eadem debent illo beneficio esse contenti. Et si iam aliud beneficium haberent, non debent ad aliquot illorum prefentari, admitti aut Institui. Et si post adeptam possessionem dictorum benesiciorum ambo aut alter eorum aliud beneficium in titulum reciperent vel reciperet, ipfo facto beneficium per dictum dominum Theodericum de Angeren Institutum, quod prius habuit, debet ex hujusmodi fundatione de Jure vacare. Et quilibet presentandus ad dicta beneficia quod predicta sic servare voluerit promittet sollemniter coram Notario et Testibus decano Instituenti Et patrono, ad quem Jus presentandi pertinebit. Et quotiens post nominationem predictorum dominorum alberti et henrici et eorum subsecutam Institutionem alterum illorum altarium vacare contingerit, fuperviuens ad altare vacans Presbiterum ydoneum vel faltem tante etatis, quod infra annum ad facerdotium promoueri possit, ymmo et debeat, pro quo decanus et Capitulum fuas dirigant petitiones, eidem domino decano Stendalenfi, qui pro tempore fuerit, presentare debeat Canonice Instituendum. Et si tempore quo vacauerit alterum dictorum altarium aliquis ydoneus esset presbiter de parentela dicti domini Theoderici de Angeren decani vel tante etatis, ut prefertur, quod infra annum ad facerdotium posset promoueri, voluit dictus dominus Theodericus de Angeren decanus, vt Capitulum pro illo Intercedat, confcientias nostras super hiis onerans. Si vero quod absit uterque beneficiatorum simul mori contigerit, ut sic Magister Camere Infra Triduum vdoneum, ut premissum est, pro quo Capitulum supplicauerit, decano et non aliis ad vnum illorum prefentabit tociens quotiens. Et eo per dictum dominum decanum sine mora Instituto et in possessionem Inducto dictus vicarius ad aliud altare vacans presentabit modo prenotato. Vicarii etiam dictorum altarium alternatis vicibus In anniuerfario et quinque Commemorationibus dicti domini Theoderici de angeren decani ac etiam in festiuitatibus patronorum sui altaris quilibet ad suum altare missam decantabit; Et in aliis diebus ferialibus missas suas legant dicti vicarii ac legere debent post longum pulsum matutinarum fuccessiue, Ita quod infra missam parochialem ultima finiatur. Circa diuina officia decantanda et oblationes presentandas faciant et facere tenebuntur sicut et alii vicarii dicte nostre ecclesie fancti Nicolai facere dinoscuntur, Et gaudere debent omni commodo et priuilegio vicariorum et fociorum camere ejusdem ecclesie fancti Nicolai, excepto quod a Vicariis fanctorum Philippi et Jacobi ac fanctorum Petri et Pauli in ecclesia nostra antedicta in memoriis suorum fundatorum nichil petere habent aut exigere, nisi eis restaurum facient. Pro quibus sepedictus dominus Theodericus decanus de Angeren dudum ante obitum fuum dictis vicariis et fociis in Camera in restaurum viginti marcas Stend, Et quilibet videlicet albertus et henricus quinque marcas erogarunt et exfoluerunt. Infuper fupradicti vicarii fic ut prefertur instituti pro aliquali recreatione pauperum et quilibet eorum alternatis feptimanis fingulis fextis feriis per anni circulum Cuneos pro duobus folid. de bonis in Thornow, emptis sub reemptionis titulo a prouidis viris Ghisone et Nicolao fratribus condictis Schadewachten, in hospitalibus Sancti spiritus et sancti Georgii de nostra ac consulum opidi stendal expressa scientia Et iuxta continentiam litterarum desuper confectarum ordinent et distribuent seu ordinet et distribuat in effectum. Ruríum fepedictus dominus Theodoricus de Angeren ad laudem omnipotentis dei et reuerentiam domini nostri Ihesu Christi singulis feriis quintis, nisi solempne festum impediat, Alioquin alio die in feptimana competenti, fummo mane hora fexta infra longum pulfum matutinarum missam de Corpore christi per vnum de vicariis predictis alternatis septimanis cum tribus aut quatuor Choralibus decantandam et eum organis paruis temporibus, quibus organisandum fuerit, pie instituit et ordinauit, Dans et affignans ad miffam eandem quatuor libras cere annue penfionis de molendmis ante opidum Tangermunde versus Colbu situatis; et pro qualibet missa presbiter missam cantans sex habebit denarios et quilibet choralis duos denarios, si ante kyrieleyson presens fuerit, Sin autem vnum habebit denarium, Organista vero tres et calcans organa duos recipient denarios pro laboribus eorum. Et ad predictam missam Testamentarii sepedicti domini Theodorici de angeren annuos redditus ordinare volentes Septuaginta septem floren. Renens. de bonis dicti domini Theodorici ad pecunias Capituli nostri in lunenborch supra certis annuis redditibus Capitulo nostro annuatim dandis exsoluendos effectualiter appofuerunt. Pro quibus feptuaginta feptem florenis ipfis vicariis duobus ad hujusmodi decantandam venient annuatim quatuor floreni Renenfes et vna quarta, quos ipsi vicarii ut predictum est distribuent. Et si quid post hujusmodi distributionem factam residui fuerit facta per vicarios predictos debita ratione Capitulo nostro singulis annis pro predicte misse perhennatione, apud ipsos vicarios de capituli nostri certa scientia et voluntate remanebit. In euidens testimonium omnium et singulorum premifforum presentem litteram sigillo Capituli nostri duximus roborandam. Datum et actum Stendal, in loco nostro Capitulari, Sub anno a natiuitate domini M.º CCCC Tricesimo quinto, feria fexta ante festum sancti Bartholomei apostoli, In Capitulo generali.

CCCXIX. Die von Bertekow berpfänden an Lamprecht Holzhausen Bebungen aus Bertekow, am 25. Februar 1436.

Wy Jurgyen, Otten, Heyse vnd Hinrik, brodere vnd vettern geheiten dy bertekowen, — vorkopen — deme Ersamen hern, hern lambrechte holthusen — twintich schillinge stendelsch were en punt teget penninghe vnd achte schillinge tinsz penninche jn herme melgyes houe vnd huuen darsulues in deme dorpe to bertekow iarliker rente vor achte mark suluers stend, were —.— Weret ok sake, dat wy — desse vorscreuen achte vnd twintich schillinge wedder wolden kopen edder losen, so scole wy en dat touorn totegghen to lichtmissen —. Na godes bord vyrteynhundert iar darna in deme ses vnd druttighesten iare, an sunthe mathies daghe des hilgen aposteles.

CCCXX. Bischof Konrad von Halberstadt bekennt durch das Domstift zu Stendal die wegen des geistlichen Gerichts im Balfam-Banne verglichene Summe Geldes empfangen zu haben, am 16. April 1436.

Van godes gnaden we Johan Biffchop to halberftad vnde we Conrad deken, Gherd Senior vnde dat gantze Capittel to dem dome dar fulues Bekennen openbar in dessem vnsem breue